

ЕМіністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
імені Олега Балацького
Кафедра економічної теорії

**INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

**МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК**

**MIEDZYNARODOWE STOSUNKI GOSPODARCZE
I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ**

**МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ
И УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ**

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 5–6 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Отже, запропоновані моделі організації фінансових потоків і регуляторних дій можуть ефективно використовуватися у вітчизняній практиці з метою підвищення ефективності державно-приватного співробітництва. Дані моделі можуть стати основою для структурування фінансових потоків та розподілу ризиків від реалізації інвестиційних програм та проєктів на умовах ДПП в Україні.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕФІНІЦІЇ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

Денисенко М.П., д.е.н., проф., **Бреус С.В.**, к.е.н., доц.

Київський національний університет технологій та дизайну (Україна)

Сутність дефініції «економічна безпека», окремі аспекти, пов'язані з місцем, роллю економічної безпеки з позиції її ієрархічної підпорядкованості, історичної парадигми виникнення й розвитку, що характеризують та узагальнюють погляди науковців з різних точок зору на це поняття, знайшли відображення в наукових працях багатьох вчених.

Загалом, розуміння дефініції «економічна безпека» в працях авторів як і безпеки держави, пов'язане з національною безпекою. Зокрема, О. Макара зазначає, що в контексті горизонтальної структури державна безпека і національна безпека виступають як однопорядкові поняття, а вертикальної структури – державна безпека являється одним з рівнів національної безпеки [1]. Така характерна риса державної безпеки в ієрархії безпеки відноситься і до економічної, яка в сучасних умовах як і воєнна та політична є однією з важливих складових системи національної безпеки.

Перші згадки про безпеку з економічної точки зору присутні в праці Платона «Держава», в якій зазначено, що держава з достатком, а не надлишком, є ідеальною, однак у зв'язку з виникненням надлишкових потреб, виникають різномірні конфлікти, розв'язання яких відбувається у результаті протистоянь, у тому числі воєнних, і у загальному підсумку держава перетворюється із «здорової» на ту, яку «лихоманить» [2].

Проблематика національної безпеки у взаємозв'язку з економічною безпекою на всіх рівнях є одним з центральних питань в дослідницькій діяльності науковців, що викликане певною мірою розвитком та нарощуванням процесів глобалізації. Термін «економічна безпека»,

як відмічає Т. Васильців, з'явився у 1970-х роках ХХ ст. і вживався «як економічний метод забезпечення національної безпеки» [3, с. 12]. Дослідження 90-х років ХХ ст. характеризувались переходом від економічної безпеки з воєнної точки зору «до концепції, в якій економічна безпека є наслідком незалежності держави від зовнішньоекономічної політики інших країн, яка базується на сукупності умов і чинників внутрішнього середовища» [4, с. 42].

В сучасній науковій літературі відсутнє єдине визначення економічної безпеки. Досить всеохоплюючим є трактування Г. Пастернака-Таранушенка, згідно з яким економічна безпека являє собою стан держави, що забезпечує можливість створення і розвитку умов для плідного життя її населення, перспективного розвитку її економіки в майбутньому та зростання добробуту її мешканців [5, с. 29]. На відміну від нього, Б. Губський [6, с. 13] зазначає, що «економічна безпека визначає спроможність держави забезпечувати захист національних економічних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз, здійснювати поступальний розвиток економіки з метою підтримання стабільності суспільства і достатнього оборонного потенціалу за будь-яких умов і варіантів розвитку подій». В. Мунгян [7, с. 10] трактує поняття «економічна безпека» як «загальнонаціональний комплекс заходів, спрямованих на стабільний розвиток економіки держави, що включає механізм протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам». В. Геєць наголошує на необхідності забезпечення економічної безпеки та відмічає, що «... забезпечення економічної безпеки – це гарантія незалежності країни, умови стабільності та ефективної життєдіяльності суспільства» [8, с. 14]. А. Гуменюк [4, с. 5-6] відмічає, що «економічна безпека держави як цілісна, єдина цілеорієнтована система потребує досліджень для окреслення методологічного базису економічної безпеки... всіх невід'ємних елементів моделі складу соціально-економічної макросистеми держави».

В цілому, можна зазначити, що наукові праці більшості дослідників переважним чином стосуються дослідження економічної безпеки як стану захищеності національної економіки від зовнішніх та внутрішніх загроз задля подальшого її розвитку. Загалом, у зв'язку з нарощуванням процесів глобалізації, яка одночасно сприяє як виникненню та нарощуванню загроз, так і створенню умов для забезпечення ефективного розвитку економіки в сучасних умовах велика увага має приділятися розробці адекватних сучасним умовам заходів підвищення рівня економічної безпеки держави задля нівелювання (за можливості) або зменшення негативного впливу як внутрішніх, так і зовнішніх чинників.

1. Макара В. О. Економічна безпека як фактор розвитку підприємницької діяльності у системі формування соціальних орієнтирів національної економіки / О. В. Макара http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_18/131_Mak.pdf.

2. Платон. Собрание сочинений : в 3 т. / Платон. – М., 1971. – Т. 3 (1).
3. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: монографія / Т. Г. Васильців. — Львів: Арал, 2008. — 384 с.
4. Безпека структурно-інституціональної трансформації економіки регіону: теоретичні основи та прикладні аспекти : монографія / Анатолій Маркович Гуменюк. – К. : НІСД, 2014. – 468 с.
5. Пастернак-Таранушенко Г. А. Економічна безпека держави. Статика процесу забезпечення / Г. А. Пастернак-Таранушенко; за ред. Б. Кравченка. – К.: Кондор, 2002. — 302 с.
6. Губський Б. В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія забезпечення / Б. В. Губський. – К.: ДП «Укрархбудінфор», 2001. – 122 с.
7. Мунтян В. І. Економічна безпека України / В. І. Мунтян. – К.: Видавництво КВІЦ, 1999. — 464 с.
8. Геєць В.М. Концепція економічної безпеки України [Текст] / НАН України, Ін-т екон. прогнозування ; підгот. В. М. Геєць [та ін.]. – К. : Логос, 1999. – 56 с.

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОБОРОННОГО ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

**Євдокимов А.В., доц., Бедін А.В., студент гр. БА – 51,
Аль-Вхлілі Алі Хассан Джабур, аспірант
Сумський державний університет (Україна)**

Господарська діяльність підприємств різних форм власності супроводжується складною системою грошових відносин, що створюють фінансові ресурси. Формуються фінансові ресурси у всіх підрозділах виробництва, потім відбувається їх розподіл і цілеспрямоване використання через грошові фонди цільового призначення. Необхідною умовою прибуткової діяльності будь-якого підприємства є правильна і раціональна організація його фінансів. Для того, щоб успішно функціонувати на ринку кожне підприємство зобов'язане формувати, розподіляти і використовувати фонди грошових коштів, обґрунтовано. Об'єм і структура фінансових ресурсів безпосередньо пов'язані з рівнем розвитку виробництва, його ефективністю. Постійне зростання і вдосконалення виробництва, інвестиції, служать основою збільшення фінансових ресурсів. Наявність фінансових ресурсів, їх ефективне використання визначають фінансове благополуччя підприємства: платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість [1, с. 88].

Управління інвестиційним процесом будь-якого підприємства є одним із найвагоміших факторів його тривалого економічного розвитку, що позитивним чином впливає на обороноздатність країни в цілому. Саме інвестиції на підприємствах оборонного комплексу можуть виступати джерелом ресурсів для покращення фінансово-економічного стану, збільшення його частки на внутрішніх та міжнародних